

JAROSZEWICZ (red.): Katalog Fauny Puszczy Białowieskiej. IBL, Warszawa, 189-193), na Wyżynie Lubelskiej, Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej (GUTOWSKI, HOŁOWIŃSKI 1994: Wiad. entomol. 13 (3): 200), Nizinie Mazowieckiej (MIŁKOWSKI 2004: Kulon, 9, 1: 81-116; MIŁKOWSKI i in. 2008: Wiad. entomol., 27, 1: 17-22), Roztoczu (GUTOWSKI i in. 1999: Wiad. entomol. 18 (1): 11-22) i Pojezierzu Mazurskim (PLEWA, HILSZCZAŃSKI 2010: Wiad. entomol. 29 (3): 214).

Poniżej podaję nowe stanowisko *L. kollari* zlokalizowane w Górach Świętokrzyskich:
– Świętokrzyski Park Narodowy, oddz. 108d, Biały Gościńiec (UTM: DB93), 28 II 2012, 1 ex. uzyskano z hodowli z wierzchołkowych gałęzi leżącego klonu *Acer* sp., zebranych 27 I 2012, leg. et cult. L. BUCHHOLZ, M. MIŁKOWSKI.

Zespół roślinny to buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum* KLIKA 1927, em. MAT. 1964. Udział buka wynosił 80%, a jego średni wiek to 80 lat. W domieszce występowały jodły i klony. Środowisko można określić jako umiarkowanie wilgotne.

Gatunkiem towarzyszącym *L. kollari* był *Leiopus linnei* WALLIN, NYLANDER et KVAMME, 2009 (Coleoptera: Cerambycidae) – 6 exx.

Marek MIŁKOWSKI, Radom

627. Nowe stanowisko *Latibulus argiolus* (ROSSI, 1790), przedstawiciela gąsienicznikowatych (Hymenoptera: Ichneumonidae)

A new locality of *Latibulus argiolus* (ROSSI, 1790,) the representative of ichneumon flies (Hymenoptera: Ichneumonidae)

KEY WORDS: Hymenoptera, Ichneumonidae, *Latibulus argiolus*, new locality.

W polskim piśmiennictwie znaleźć można niewiele informacji na temat gąsieniczników pasożytujących na żądłówkach (SAWONIEWICZ i WIŚNIEWSKI 2007: Wiad. entomol. 26 (1): 27-33).

W sezonie wegetacyjnym imagines pierwszego pokolenia *L. argiolus* ubarwione na czarno-biało pojawiają się w połowie czerwca, natomiast imagines drugiego pokolenia – o ubarwieniu czarno-żółtym – pod koniec lipca. Samice aktywnie wyszukują kolonii klecanek (*Polistes*), po czym wielokrotnie do nich wnikają, składając jaja w komórkach z wyrosniętymi larwami lub poczwarkami. Larwy ektoparazytoidea rozwijają się najczęściej pod osłoną wieczka zbudowanego przez larwę klecanki przygotowującą się do przepoczwarczenia. Larwy pierwszego pokolenia ektoparazytoidea wytwarzają tzw. „kokony miękkie”. Larwy drugiego pokolenia ektoparazytoidea wytwarzają tzw. „kokony ścisłe”, które pojawiają się w gniazdach żywiciela w sierpniu. Larwy otoczone kokonem ścisłym wykonują ruchy. Dzięki temu wydostają się z gniazd klecanek i przemieszczają do miejsc zacienionych, gdzie następnie przepoczwarczają się i zimują aż do czerwca następnego roku (MAKINO 1983: Kontyû 51(3): 426-434).

Do tej pory *L. argiolus* (Ichneumonidae: Cryptinae) został wykazany z gniazd wszystkich trzech gatunków polskich klecanek: *Polistes dominula*, *P. nimpha* oraz *P. biglumis bimaculatus*. Występowanie parazytoidea stwierdzono dotąd na terenie Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej oraz Niziny Sandomierskiej, a także na Dolnym Śląsku (SAWONIEWICZ, WIŚNIEWSKI 2007: Wiad. entomol. 26 (1): 27-33). W roku 2010, w trakcie badań nad klecankami okolic Poznania wykazano nowe stanowisko *L. argiolus*:

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Suchy Las (XU21), 12 VIII 2010 – 2 ♀♀ leg. Krzysztof KOZYRA, det. Edward BARANIAK. Imagines zostały zebrane z gniazd *Polistes nimpha* (CHRIST, 1791) w obrębie płatu *Dauco-Picridetum hieracioides* (FABER 1993) (GÜRS 1966).

Krzysztof B. KOZYRA,
Zakł. Zool. Syst., Wydz. Biologii UAM, Poznań

628. Nowe stanowiska klecanek *Polistes nimpha* (CHRIST, 1791) oraz *Polistes dominula* (CHRIST, 1791) (Hymenoptera: Vespidae) na zachodzie i południu Polski

New localities of paper wasps *Polistes nimpha* (CHRIST, 1791) and *Polistes dominula* (CHRIST, 1791) (Hymenoptera: Vespidae) in the west and south of Poland

KEY WORDS: paper wasps, *Polistes dominula*, *Polistes niphma*, new records, the West and South of Poland.

Stopień poznania rozszedlenia *Polistes dominula* jak i *P. nimpha* w kraju jest bardzo nierównomierny. Dobrze opracowane jest występowanie tych gatunków tylko dla obszaru Górnego Śląska (ŻYŁA 2007: Acta entomol. silesiana, 14/15: 67-82).

W wyniku badań przeprowadzonych w roku 2010 stwierdzono trzy nowe stanowiska *Polistes nimpha* oraz jedno nowe stanowisko klecanki rdzaworożnej *Polistes dominula*. Wszystkie okazy, jeśli nie zaznaczono inaczej, zostały odłowione i oznaczone przez autora.

Polistes nimpha (CHRIST, 1791)

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska, Suchy Las (XU21): 2 VII 2010, 1 ♀; 7 VII 2010, 2 ♀♀; 20 VII 2010, 1 ♀; 26 VIII 2010, 4 ♀♀; Szlichtyngowa (WT82), 11 IX 2010, 1 ♀. Wszystkie okazy ze stanowiska Suchy Las zostały pobrane bezpośrednio z gniazd.
– Górny Śląsk: Zawisna (CB61), 15 VII 2010, 2 ♀♀, leg. Katarzyna KAMIŃSKA, det. Krzysztof KOZYRA.

Polistes dominula (CHRIST, 1791)

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska, Szlichtyngowa (WT82): 9 VII 2010, 1 ♀, na ścianie drewnianej stodoły; 9 VIII 2010, 2 ♂♂, na *Solidago canadensis*; 8 IX 2010, 2 ♀♀, 1 ♂, wszystkie na *Solidago canadensis*; 11 IX 2010, 1 ♂, na *Solidago canadensis*. Wszystkie okazy *P. dominula* z tego stanowiska, z wyjątkiem pierwszego wymienionego, zostały odłowione na nasypie nieczynnej linii kolejowej położonej około kilometra od koryta rzeki Odry.

Krzysztof B. KOZYRA,
Zakł. Zool. Syst., Wydz. Biologii UAM, Poznań